

Ὅλη ἡ ἄμαξα ἦτον πλήρης τοιούτων κιβωτίων. Ἡ ἀποστολή μου ἐξεπληρώθη. Ὁ ἵππος ἦτον ἐξευγμένος· ἤρκει λοιπὸν νὰ τὸν θέσω εἰς κίνησιν ἵνα φέρω εἰς τὴν κατοικίαν ἡμῶν τὴν ἄμαξαν καὶ τὸ πολύτιμον αὐτὸ φορτίον, μεθ' ὃ δὲν εἶχον ἢ νὰ βοηθήσω τοὺς ὑπερχαρέντας συντρόφους μου εἰς τὴν κατανάλωσιν αὐτοῦ.

ΚΣΤ.

Ὀλίγας μόνον ἡμέρας ἐμείναμεν εἰς Le Mans ἵνα ἀναπνεύσωμεν ἐκ τῶν τελευταίων κόπων καὶ κακοπαθειῶν, καὶ θέσωμεν πάλιν εἰς τάξιν ὅσα ὁ ἔσχατος ἐναγώνιος ἡμῶν βίος εἶχε συνταράξει. Ἐπειτα δ' ἀνεζεύξαμεν πάλιν πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Γαλλικοῦ στρατοῦ, ὃν ἡ ἰσχυρὰ καὶ ἀσφαλὴς χεὶρ τοῦ στρατηγοῦ αὐτοῦ Chanzy εἶχε προφυλάξει ἀπὸ παντελοῦς ὀλέθρου, καὶ ἤρχιζε νὰ ἐπαναφέρῃ πάλιν εἰς τὰς πρώτας δυνάμεις του.

Κατ' ἀρχὰς εἶχομεν φαντασθῇ ὅτι δὲν θὰ εἶχομεν πλέον ἀνάγκην νὰ ἐξέλθωμεν τοῦ Le Mans, φρονοῦντες ὅτι ὁ Γαλλικὸς στρατὸς ἦτον ὅλως κατεστραμμένος. Ἀλλ' ἀφ' οὗ εἶδομεν τὴν ἀπάτην μας, καὶ ἐξεστρατεύομεν πάλιν, ἡ ἐλπίς ἡμῶν ἦτον νὰ καταδιώξωμεν τὸ στράτευμα ἐκεῖνο μέχρι τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ ἐκεῖ νὰ τὸ συλλάβωμεν. Ὡς ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ἀνυπόμονοι ἡμεῖς καὶ ἡμεῖς νὰ φθάσωμεν εἰς τὸν Ὠκεανὸν, ὥς τελευταῖον τέρμα τῶν ἔργων μας.

Ἄλλ' ἀντὶ τῶν ὀνείρων τούτων, μετὰ τινων ἡμερῶν ταχυτάτας ὁδοιπορίας ἐπὶ κακῶν δρόμων καὶ εἰς τὴν χιόνα ἕως τὰ γόνατα, ἐφθάσαμεν εἰς πολίχνιον καλούμενον Joué en Charmie, εἰς δὲ πρὸ δύο μόλις ἡμερῶν εἶχε σταθμεύσει ὁ Chanzy μετὰ τοῦ επιτελείου του, καὶ ἐκεῖ διετάχθημεν νὰ μείνωμεν μέχρις οὗ λάβωμεν νεωτέρας διαταγάς. Ἄλλ' αἱ διαταγαὶ αὗται ἐπὶ ὅλον μῆνα δὲν ἤρχοντο, καὶ ἡμεῖς ἄλλο ἔργον καὶ ἄλλην διασκέδασιν ἐνταῦθα δὲν εἶχομεν, εἰμὴ νὰ πίνωμεν τὸν μελίτην (cidre) τῆς Νορμανδίας, οἶνον ἐκ μήλων κατεσκευασμένον.

Ἐν μόνον ἀνέκδοτον θ' ἀναφέρω τῆς ἐνταῦθα διαμονῆς μου. Πρὸς πλείονα ἄνεσιν δὲν ἐμείναμεν οἱ ἀξιωματικοὶ ὥς μέχρι τοῦδε ὅλοι ὁμοῦ διαιτώμενοι, ἀλλ' εἶχομεν διανεμηθῆ εἰς τὰς οἰκίας τῶν πολιτῶν. Εἰς ἐμὲ ἔλαχεν, ὀλίγον κατ' ἐκλογὴν μου, μία τῶν εὐπρεπεστέρων, ἥς ὁ ἰδιοκτήτης, νέος εὐγενὴς τοὺς τρόπους, τὸν βραχίονα δ' ἔχων περιδεδεμένον, μὲ ὑπεδέχθη λίαν φιλοφρόνως, καὶ μοὶ παρέθετε καλὴν τράπεζαν εἰς ἣν καὶ ὁ ἴδιος παρεκάθητο. Μετὰ δύο δὲ ἡ τριῶν ἡμερῶν συμβίωσιν, ἐφ' ἧς φιλικώτεραι συνεδέθησαν αἱ σχέσεις μεταξὺ ἡμῶν, ἐξέφρασα, ἐν ᾧ ἐκαθήμεθα εἰς τὴν τράπεζαν, εἰς τὸν οἰκοδεσπότην μου τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ γνωρίσω ἀκριβέστερον τίς ἦτο καὶ πῶς ἐκαλεῖτο. — «Ἐπιθυμεῖτε νὰ μὲ γνωρίσητε; ἠρώτησεν αὐτός. Ἔχετε τὸ δικαίωμα. Περιμείνατε, παρακαλῶ, μίαν στιγμὴν.» Καὶ ἐξῆλθε.

Μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθεν ἔχων γυμνὸν ξίφος εἰς τὰς

χειρας καὶ φορῶν στολὴν λοχαγοῦ. «Εἰμί, εἶπεν, ὁ λοχαγὸς R. Διαφυγὼν εἰς τὴν ἄλωσιν τοῦ Le Mans, ἤλθα καὶ ἐκρυπτόμην ἐνταῦθα εἰς τὴν οἰκίαν μου. Ἦδη μ' ἐγνωρίσατε. Λάβετε τὸ ξίφος μου. Εἰμί αἰχμάλωτός σας κατὰ τοῦ πολέμου τοὺς νόμους, καὶ καταγγεῖλατέ με εἰς τὸν ἀρχηγόν σας.»—«Φίλτατε Κύριε, τῷ ἀπεκρίθην, αἰχμαλώτους ἔχομεν τόσους, ὥστε δὲν ἠξεύρω τί θὰ τοὺς κάμωμεν. Δὲν πιστεύω εἰς περισσότερος νὰ χρησιμεύῃ εἰς τίποτε. Δὲν εἶμαι ἐπιτετραμμένος τὴν ἐκτέλεσιν τῶν νόμων τοῦ πολέμου, οὐδ' ἔχω ἐντολὴν νὰ καταγγείλω τινά. Μοὶ εἶπατε τὸ ὄνομά σας· σᾶς εὐχαριστῶ. Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ γνωρίζω τὴν θέσιν σας.» Ἐκτοτε ἀληθοῦς φιλία μᾶς συνέδεσεν.

Αἱ διαταγαὶ φθάσασαι τέλος μᾶς ἔπεμψαν ὀπίσω εἰς τὸ Le Mans, ὅπου διετρίψαμέν τινας ἡμέρας. Καὶ ἐδὼ εὖρον καλὸν οἰκοδεσπότην, καὶ χαίρων παρεκαθήμην εἰς τὴν τράπεζαν αὐτοῦ μετὰ τῆς οἰκογενείας του. Τὴν πρώτην ἑσπέραν ὁ ὑπηρέτης, συνειθισμένος εἰς τῆς ξενίας τὴν φιλόφρονα ἐθιμοταξίαν, ἤλθε πρὸς ἐμὲ, ὥς τὸν ξένον, νὰ προσφέρῃ τὸ φαγητὸν κατὰ πρῶτον. Ὁ Ἀμφιτρύων μου ὅμως τὸν ἀνεκάλεσε, καὶ ἔλαβε πρῶτος αὐτὸς, καὶ ἤρχισεν ἀμέσως νὰ τρώγῃ, ὅπερ μοὶ ἐφάνη λίαν ἀγροῖκον, καὶ ἡ ἀνυπόμονον λαιμαργίαν, ἡ σκοπὸν προσβολῆς ἐνδεικνύον· ἀλλ' ἐσιώπησα. Ἰδὼν ὅμως ὅτι τὸ αὐτὸ ἐξηκολούθει πράττων μετὰ συστηματικῆς ἐπιμονῆς, τῷ ἀπηύθυνα δι' ἀστεῖσμοῦ τινος μίαν παρατήρησιν. Ἀλλ' ἐκεῖνος —

Μὴ ἀποδώσητε, μοὶ εἶπε, τοῦτο οὔτε εἰς ἀδδηφαιάν μου οὔτε εἰς βαρβαρότητα. Θέλω νὰ σᾶς ἐξα-
σφαλίσω κατὰ πάσης ὑπονοίας ὅτι σᾶς προσφέρομεν
σως φαρμακευθεῖσαν τροφήν.»

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐπέμεινα ἀνενδότως εἰς
τὸ δικαίωμα τοῦ ξένου, τὸ νὰ λαμβάνω πρῶτος πάν-
των τὴν τροφήν ἀπὸ τῆς παροψίδος· καὶ ὅταν ἐχω-
ρίσθην ἀπὸ τῆς ξενιζούσης με ἀγαθῆς ταύτης οἰκο-
γενείας, εἰμὶ βέβαιος ὅτι προθυμώτεροι θὰ ᾔσαν ν' ἀ-
ποθάνωσιν ὑπερασπιζόμενοί με, παρὰ νὰ μὲ φαρμα-
κεύσωσι. Τοσαύτην κλίσιν εἶχον τὴν καλωσύνην νὰ
λάβωσι πρὸς ἐμέ.

KZ'.

Τέλος ἦλθεν ἡ μεγάλη ἀγγελία ὅτι τὰ Παρίσια
παρεδόθησαν, καὶ ὅτι γενικὴ ἀνακωχὴ ἤρχιζεν ἀπὸ
τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Ἀλλ' ἡμεῖς δὲν περιλαμβανό-
μεθα εἰσέτι εἰς αὐτὴν ἐπὶ δύο ἡμέρας, μέχρις οὗ
κανονισθῶσιν οἱ ὅροι αὐτῆς μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ
στρατηγοῦ Chanzy.

Τὸ τί συνέβη μετὰ τὴν ἀνακωχὴν ἀνήκει μᾶλλον
εἰς τὴν διπλωματικὴν ἢ εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἱστο-
ρίαν, διότι κατόπιν αὐτῆς ἐπῆλθεν ἡ εἰρήνη. Ὀλί-
γας ὅμως ἔτι λέξεις περὶ ἡμῶν, ἵνα κλείσω τὴν πα-
ροῦσαν ἀφήγησιν.

Τὸ τάγμα ἡμῶν ὠρίσθη νὰ διαμείνῃ κατὰ τὸν
καιρὸν τῆς ἀνακωχῆς ἐν Tours, ἥτις εἶναι πόλις ὠ-